

Samsonowicz, Jan

Zmarli członkowie : Ś. p. Karol Bohdanowicz 1865-1947 [nekrolog]

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 40, 140-141

1947

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

VIII

Zmarli członkowie

Ś. p. Karol Bohdanowicz
1865—1947

Zmarły dn. 5 czerwca 1947 r. profesor Karol Bohdanowicz został członkiem Wydziału V (nauk technicznych) Tow. Nauk. Warsz. dnia 24 XI 1936 r. Jego życiorys wraz ze spisem publikacji umieszczono w Roczniku T-wa (Rok XXX, 1937, pp. 51—58), do którego zainteresowanych odsyłamy, poprzestając na tym miejscu głównie na podaniu faktów z ostatnich lat życia Zmarłego.

W pierwszym okresie życia (do r. 1919) prof. Bohdanowicz ogłosił ponad 100 rozpraw po rosyjsku (a kilka w wydawnictwach niemieckich i francuskich), w których podaje wyniki swych licznych podróży po Azji od Kaukazu po Kamczatkę, jako też wypowiada się w sprawie złóż różnych surowców mineralnych, jak ropa naftowa i węgiel, rudy żelazne, kruszce niklu, ołowiu i cynku itd. W tym okresie prof. Bohdanowicz był profesorem Instytutu Górniczego i innych wyższych uczelni w stolicy Rosji i geologiem Komitetu Geologicznego, a przez lat kilka — jego dyrektorem. Za swe osiągnięcia, głównie za podróże badawcze, otrzymał wysokie odznaczenia od Ros. T-wa Geograficznego i Ros. Akademii Nauk.

Działalność naukowa prof. Bohdanowicza była więc związana z Rosją aż do r. 1919, kiedy przyjechał do Polski. Pierwsza jego rozprawa po polsku pt. „Zarys budowy Eurazji“ ukazała się w r. 1908 w tomie II „Dziejów Ziemi“ Neumayra-Uhliga

(Geologia Opisowa, pp. 606—625); następną — w tłumaczeniu St. Czarnockiego — drukował Przegląd Górniczo-Hutniczy w r. 1910.

Po przyjeździe do Polski prof. Bohdanowicz został dyrektorem firmy naftowej Standard-Nobel, a w r. 1921 — profesorem Akademii Górniczej w Krakowie. Zajmował to stanowisko przez lat 15 aż do r. 1935, w którym został przeniesiony na emeryturę. Nie dane Mu jednak było korzystać z zasłużonego wypoczynku po 50-ciu latach wytężonej pracy. Kiedy bowiem w r. 1938 przystąpiono do reorganizacji Państwowego Instytutu Geologicznego, prof. Bohdanowicza powołano na dyrektora tej naczelnej w Polsce geologicznej instytucji badawczej. Nowy dyrektor umiał wyjednać wielkie kredyty na zwiększenie personelu naukowego i technicznego Instytutu i nakreślił rozległy program badań terenowych, zwłaszcza dawniej niedostatecznie uprawianych zdjęć geofizycznych i wierceń badawczych, które już w ostatnim czasie — zaczęły wydawać doniosłe wyniki praktyczne.

Po wyzwoleniu kraju wrócił na swe stanowisko dyrektorskie i zajmował je aż do śmierci, starając się postawić P. Instytut Geologiczny, mocno dotknięty eksterminacyjną polityką okupanta niemieckiego, na należytych poziomach, odpowiadającym wielkim wymaganiom chwili bieżącej.

Do 187 pozycji bibliograficznych, które podaje Rocznik XXX T-wa Nauk. Warsz., przybyło 7 nowych z lat 1938—39 i 1946—47. Są to sprawozdania dyrektorskie z działalności P. Instytutu Geol. w latach 1937 i 1938 (Biuletyny P. I. G. 1 i 18 oraz Przegląd Górn.-Hutn. 30, 1938) i artykuł pt. „Rzut oka wstecz na dzisiejsze możliwości przemysłu naftowego w Polsce“ (Przemysł Naftowy 13, Lwów 1938). Publikacji powojennych było trzy: dwie o działalności P. I. G. w latach 1939—46 (Biuletyny P. I. G. 25 i 30) oraz artykuł pt.: „Utwory supracrustalne i infracrustalne“ (Przeł. Górn. 1947).

Ze zgonem profesora K. Bohdanowicza ubył badacz dużej miary, wielki erudyta, dobry pedagog i utalentowany organizator życia naukowego w Polsce.

Jan Samsonowicz